

แนวทางการจัดทำงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติโดย เป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร
(Approaches to the Making of the Legislative's
Independent Budget in Thailand)

นายอำนาจ ชนะวงศ์

C730778

เอกสารวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา พ.ศ. 2539
ลิขสิทธิ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อเอกสารการวิจัย แนวทางการจัดทำงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติโดยเป็น
อิสระจากฝ่ายบริหาร

โดย นายอำนาจ ชนะวงศ์

ภาควิชา รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ปฤษฎางค์ ชูเพ็ญ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับเอกสารวิจัยนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ปฤษฎางค์ ชูเพ็ญ)

บทคัดย่อ

การที่ฝ่ายนิติบัญญัติ จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่าง เป็นอิสระ ไม่ขึ้นกับฝ่ายบริหาร ก็เพื่อให้การบริหารงานขององค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นเอกภาพ เกิดศักยภาพในองค์กร และบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมกับที่เป็นหนึ่งใน ประมุขของ 3 สถาบัน ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น มีความเป็นไปได้ ซึ่งหลาย ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติมีความเห็น ว่า แนวความคิดในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่าง เป็นอิสระ ไม่ขึ้นกับฝ่าย บริหาร หรือการจัดตั้งสำนักงบประมาณรัฐสภา ขึ้นอีกกรมหนึ่งสังกัดองค์กรฝ่าย นิติบัญญัติ มีทางเป็นไปได้ แต่ทั้งนี้จะต้องศึกษารายละเอียดและบทบาทอำนาจหน้าที่ ขององค์กรใหม่นี้อย่างลึกซึ้ง โดยจะต้องปฏิบัติงานในหน้าที่ไม่ซ้ำซ้อนกับสำนัก งบประมาณของฝ่ายบริหาร ซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีและต้องคำนึงถึงผล ประโยชน์ที่ประเทศชาติจะได้รับเป็นสำคัญ

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดทำงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติ โดยเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร (Approaches to the Making of the Legislative's Independent Budget in Thailand) นั้น เป็นเรื่องที่คุณวิจัย ได้มีความตั้งใจที่จะศึกษาหัวข้อนี้มาเป็นเวลานานแล้ว นับตั้งแต่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และโดยเฉพาะยิ่งเมื่อได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการธิการ วิสามัญ พิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ก็ยิ่งเห็นความได้เปรียบ เสียเปรียบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ มากยิ่งขึ้น จึงเป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้ผู้วิจัยได้พยายามใช้ความรู้ที่ได้รับมาทั้งหมด จากคณาจารย์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์งานวิจัยฉบับนี้ เพื่อให้แนวความคิดและความตั้งใจที่ ผู้วิจัยมีต่อหัวข้อการวิจัยนี้ เกิดเป็นความจริงในทางปฏิบัติให้ได้ในอนาคตข้างหน้า ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นแนวทางที่จะก่อประโยชน์ต่อการบริหารงานขององค์กรนิติบัญญัติสืบต่อไป ในอนาคต

ณ โอกาสนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ปฤษฎาภรณ์ ชูเพ็ญ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและสละเวลาในการให้คำปรึกษา ตรวจสอบ เสริมความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในวิธีการนำเสนองานทางวิชาการนี้ และขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ทุกท่าน ซึ่งไม่สามารถกล่าวนามได้ครบถ้วน ณ ที่นี้ที่ได้มีส่วนช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ จนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

บทที่ 1

1.1	บทนำ	1
1.2	ประวัติความเป็นมา	3
1.3	วิวัฒนาการงบประมาณแผ่นดินของประเทศไทย	6
1.4	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	9
1.5	ขอบเขตของการศึกษา	9
1.6	วิธีการศึกษา	10
1.7	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10

บทที่ 2 กระบวนการงบประมาณ

2.1	กระบวนการงบประมาณของไทย	11
2.2	สรุปขั้นตอนการจัดทำและการบริหารงบประมาณแผ่นดิน	26
2.3	การงบประมาณของสหรัฐอเมริกา	27
2.4	การบริหารงบประมาณของรัฐบาลฝรั่งเศส	49

บทที่ 3 ปัญหาของการงบประมาณปัจจุบันและแนวทางการจัดทำ งบประมาณอิสระของรัฐสภา	
3.1 ปัญหาเกี่ยวกับการอนุมัติงบประมาณของประเทศไทย	51
3.2 การวิเคราะห์ตัวเลขงบประมาณที่องค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ ได้รับการจัดสรร	58
3.3 ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนา	61
3.4 แนวความคิดการจัดตั้งสำนักงบประมาณรัฐสภา และการแก้ไขปัญหา	67

บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	72
---------------------------	----

บรรณานุกรม

ภาคผนวก
